

BELEID EN ACTIVITEITEN 2017-2020

De Dansers - LET'S HUG

Inhoudsopgave

1	-	Typering	-	pag. 3
2a	-	Artistieke uitgangspunten	-	pag. 4
2b	-	Activiteiten	-	pag. 6
3	-	Plaats in het veld	-	pag. 12
4a	-	Financiering en bedrijfsvoering	-	pag. 13
4b	-	Marketing en verkoop	-	pag. 16
5	-	Spreiding	-	pag. 18
6	-	Toelichting begroting en kengetallen	-	pag. 18

1. Typering

De Dansers

De Dansers is een Utrechts gezelschap van dansers en muzikanten, onder leiding van choreograaf/danser Josephine van Rheenen en componist/muzikant Guy Corneille. Centraal staat het produceren en spelen van dansvoorstellingen, of liever dansconcerten: samenkomsten van moderne dans en livemuziek, die je meeslepen en aanspreken op een emotioneel niveau. De signatuur is menselijk, ongepolijst en energiek.

De groep is expert in de eerste kennismaking met dans als podiumkunst, maakt voorstellingen voor kinderen/families en voor (jong)volwassenen die onterecht dachten dat dans niets voor hen was. Met gemiddeld 106 voorstellingen per jaar bereikt De Dansers in 2017-2020 gemiddeld 14.600 bezoekers per jaar. Bevlogen om iets voor hen te betekenen zoekt De Dansers haar publiek op in Utrecht, landelijk, internationaal, in theaters, op scholen en op festivals in de buitenlucht.

Missie - *Let's Hug*

De Dansers wil haar publiek levensechte lijven en een ongeremd openhartig samenzijn laten beleven. Om lijfelijheid en verbinding een plaats te geven in de samenleving en tegenwicht te bieden aan het virtuele, het oppervlakkige en het individualisme. De Dansers gelooft in het bijzonder in de waarde van dans op jonge leeftijd. Dan zit je lichaam vol beweging, vraágt om rennen, springen, aanraken. Dan moet in je brein de fantasie op hol kunnen slaan. Wat je als kind doormaakt of juist misloopt, haal je later niet meer in. Voorstellingen van De Dansers hebben het in zich om de levensdrift van kinderen aan te spreken en bij volwassenen vergeten verlangens naar ongeremdheid en aanraking opnieuw aan te boren.

Ontwikkeling - Doelstellingen

In 2012 moest De Dansers ombouwen van een BIS-gezelschap naar een stadsgezelschap met €75.000 gemeentelijke subsidie per jaar. Hierdoor vond de overdracht van de artistieke leiding van Wies Merkx naar Josephine van Rheenen en Guy Corneille, waar oorspronkelijk vier jaar voor was uitgetrokken, versneld plaats in 2013. Daarom stonden op dat moment de missie, doelstellingen en activiteiten in het teken van:

- organisatie terugbrengen tot een basale kern en vervolgens gestaag heropbouwen
- doorspelen van repertoire ontwikkeld in driemanschap Merkx, Corneille, Van Rheenen
- onderzoek en ervaring opdoen voor nieuwe leiding als jonge makers

Anno 2016 is De Dansers *up-and-coming* dansgezelschap van een nieuwe generatie: diep geworteld in Utrecht en veelgevraagd in Nederland en buitenland, met krachtig repertoire en veelbelovend nieuw werk, een gezonde organisatie en een groeiende achterban. De focus op lijfelijheid, specialisme in jong publiek/onervaren kijkers en discipline-ondermijnend denken is nooit verdwenen. Klaar om een volgende stap in haar professionalisering te maken, stelt De Dansers zich voor komend kunstenplan tot doel:

- verdieping en ontwikkeling artistieke signatuur (zie 2a: *Artistieke uitgangspunten*)
- verduurzaming zakelijke organisatie (zie 4a: *Financiering en bedrijfsvoering*)
- vergroting landelijk publieksbereik (zie 4b: *Marketing en verkoop*)

2a. Artistieke uitgangspunten

'Pokon is speels en associatief en Van Rheenen en Corneille nemen hun doelgroep serieus. Met hun energie en muzikaliteit weten ze de aandacht van de jonge toeschouwers moeiteloos vast te houden'.

- Marcelle Schots, Theaterkrant.

Genre - dansconcert

In voorstellingen van De Dansers komen dans en muziek gelijkwaardig samen in een uitingsvorm tussen dansvoorstelling en concert. De spelers staan op de vloer als een band van dansers en muzikanten, die samen een *gesamtkunstwerk* bouwen. De Dansers kiest voor deze combinatie van disciplines omdat ze elkaar versterken. De dans belichaamt, materialiseert, gaat op de huid zitten. Muziek intensiveert en voegt een verdiepende emotionele laag toe, die resoneert in het gehoor, het geheugen en de onderbuik. Daarbij is muziek voor publiek dat onbekend is met dans vaak een toegangspoort om dans beter te begrijpen. De gemeenschappelijke basis om met deze disciplines het podium te delen is dit: de muziek en dans communiceren op hetzelfde niveau, wanneer ze een pure uiting van emotionele beleving zijn.

The Basement - Halle Ostkreuz, Berlin (DE)

Signatuur

De dans is tactiel, openhartig, zonder franje of ijdelheid. In plaats van esthetische schoonheidsbeleving zoekt De Dansers de schoonheid van een mensenlichaam dat niets meer achterhoudt. Er wordt gewerkt met grote energieke groepsbewegingen, vloerwerk vol overgave en acrobatisch partnerwerk. De muzikale toon is rauw en ongepolijst, je voelt het breken van een stem, het stuwen van een ritme. Om tot een dynamisch dansconcert te komen zet De Dansers een rijk, veelzijdig muziek-palet in: minimal music op een piano, folk-achtige hartenbrekers op de gitaar, een opzweepend bandgeluid. Het toneelbeeld is vaak sober: de pure middelen - mensen, lijven, muziek - krijgen de ruimte om voor zichzelf te kunnen spreken. De spelers zijn aanraakbaar, openhartig, het publiek moet zich met hen kunnen verbinden. Bewegingen en muziekstukken ontstaan uit menselijke, soms zelfs instinctieve motivaties. Diepgang komt fysiek uit de tenen: een melancholisch lied, niet meer kunnen stoppen, te klein zijn voor de wereld. Het effect is dat de toeschouwer kijkt naar mensen in interactie, in plaats van naar een optelsom van danspassen of liedjes. Het ziet er niet bedacht uit.

De thema's van de voorstellingen komen voort uit een maatschappelijke betrokkenheid, of dat nu gaat over milieuproblematiek, tolerantie of de technologisering van het sociale leven. Ze drukken uit hoe De Dansers in de wereld staat, hoe mooi die is of zou kunnen zijn, wat ons verwart of boos maakt. Optimisme en levenslust zijn het vertrekpunt en het sterkste wapen van De Dansers, ook wanneer haar thema's soms donker of zwaar zijn. De voorstellingen worden communicatief en stuwend door een rigoureuze montage, die het publiek woordeloos van scène naar scène meesleept. Hierin deinst De Dansers er niet voor terug om haar dansconcerten in vorm en tijdsduur aan te passen aan de situatie en de ruimte, ook buiten de zwarte doos.

Spelers

De Dansers werkt met performers met een hoge technische bekwaamheid, die niet bang zijn voor kinderen, straten of dronken publiek. Dansers met bewegingsdrift, een goede beheersing van acrobatisch vloer- en partnerwerk, sensitiviteit, stamina: de meeste dans(t)en ook bij groepen als Danceworks, T.R.A.S.H., United-C en Jelena Kostic. De muzikanten zijn inventieve performers met een goed oor voor elkaar, een smaakvol gevoel voor drama en komen vaak uit het circuit van muzikanten die in popzalen spelen. Op en naast de vloer zie je spelers die zich niet door hokjes van elkaar laten scheiden en die de voorstelling in hun hart dragen, bevlogen zijn.

Ontwikkeling - Ambitie

In het begin van de afgelopen kunstenplanperiode werkten de voormalige en huidige leiding nauw samen: Wies Merckx als choreograaf, Guy Corneille als componist/performer en Josephine van Rheenen als danser. Dit driemanschap ontwikkelde het genre van 'dansconcerten' met drie internationale succesvoorstellingen - *Café Ed Sanders* (2012), *Droomstad* (2013) en *ROSES* (2013). Na de versnelde overdracht richtten Guy Corneille en Josephine van Rheenen zich op hun ontwikkeling als jonge makers: in eigen werk *Pokon* (2014) en *Zanding/Betonder* (2014), en met Wies Merckx als gastchoreograaf in *The Basement* (2016). Met het nog te verschijnen *Ten Noorden van Nergens* (2016) zet het duo een volgende stap in haar verzelfstandiging en maken ze het genre van 'dansconcert' zich eigen.

In het komende kunstenplan maakt het werk van De Dansers een volgende stap. De jonge makers hebben de ambitie om met hun werk de samenleving te beïnvloeden, hoe mensen omgaan met elkaar, hun omgeving en zichzelf. In de ontwikkeling van een innemende en activerende danstaal zoekt De Dansers in haar activiteiten *uitdaging* op, om de kracht en tekortkomingen van haar eigen instrumentaria op de proef stellen en zo verdieping en verrijking mogelijk te maken:

- Door de afwisseling van doelgroepen, kinderen en volwassenen, behoedt De Dansers haar signatuur voor zowel kinderachtigheid als zwaarmoedigheid. Zo bouwt De Dansers expertise op in een voorstellingstaal die serieus, levenslustig en optimistisch is.
- Samenwerkingen met andere geestverwante makers en instellingen, in kunsten maar ook in bijvoorbeeld onderwijs, bieden reflectie en inspiratie over wat een voorstelling allemaal kan zijn: wat is de bron van verschillende disciplines, de consequentie van een collectieve werkwijze, de expertise van een ervaren theatermaker of de schoonheid van bewegende niet-dansers? De Dansers neemt de andere partner hierin bloedserieus, verplaatst zich in de ander uit inhoudelijke interesse. De Dansers blinkt uit in de openheid naar anderen, bereidheid tot samenwerking zonder haar eigen kracht uit het oog te verliezen.
- Spelen op locatie brengen je dicht bij de pure middelen – lijven, beweging, muziek - die De Dansers vervolgens weer meeneemt het theater en de gymzaal in.

Daarnaast willen Josephine van Rheenen en Guy Corneille een artistiek-ambachtelijke groei doormaken. Ze zoeken nieuwe manieren om voorstellingen te intensiveren, theatrale situaties schrijnender te maken, bewegingsdrift nog voelbaarder te maken bij het publiek. In haar familievoorstellingen groeit De Dansers in het volledig innemen van niet alleen de kinderen maar ook de ouders. Ten slotte bouwt De Dansers aan een solidere, professionelere artistieke basis door vaker samen te werken met licht-, decor-, kostuumontwerpers en een dramaturg en hierin gestaag vaste samenwerkingspartners aan zich te binden.

2b. Activiteiten

De Dansers blijft zich op het kleine/middelgrote circuit (theaters, gymzalen, op locatie) richten. Daar hoort de danstaal van De Dansers thuis: direct, menselijk, dichtbij. Het publiek en de spelers delen één ruimte. Door te investeren in krachtige livemuziek en ervaren performers wordt de achterste rij in zalen van 300 man er nog bij betrokken. Het ren- vlieg- en partnerwerk van de performers vraagt om flinke oppervlaktes, minimaal 9 bij 11 meter. In haar activiteiten behoudt De Dansers een gezonde en samenhangende diversiteit van eigen producties/coproducties, tourende voorstellingen/ onderzoeksprojecten, en ieder seizoen zijn er voorstellingen te boeken voor verschillende doelgroepen: onderbouw PO, bovenbouw PO, jongeren/volwassenen. Voorstellingen blijven bij succes langer op het repertoire.

Verkoop

De verkoop van de jeugdvoorstellingen wordt gedaan door Frontaal Theaterbureau. De Dansers heeft zich afgelopen kunstenplanperiode, in samenwerking met Frontaal, stevig in de markt gezet met een aantal succesvoorstellingen voor zowel kinderen/families als volwassenen. Hierdoor heeft ze een sterke eerste indruk bij afnemers gewerkt. De artistieke en zakelijke professionaliseringslag die De Dansers zich voorneemt in 2017-2020 maakt het mogelijk hierop voort te bouwen.

Nederland

De groep is één van de tien vaste bespelers van De Krakeling Amsterdam, heeft duurzame relaties met Theater Kikker en Stadsschouwburg Utrecht en is regelmatig te zien in De Rotterdamse Schouwburg, Maaspodium, Toneelschuur, Verkadefabriek, Korzo/ Holland Dance, De Lawei, Het Klooster, Rabotheater Hengelo, Theater aan het Vrijthof, Odeon en op de volgende festivals: Tweetakt Utrecht, Oerol Terschelling, Over het IJ Festival en Julidans Amsterdam, Motel Mozaique Rotterdam, De Parade, Zeeland Nazomer Festival.

Internationaal

De Dansers is een regelmatige bespeler van het ASSITEJ netwerk van jeugdtheaterfestivals en -podia. Zo speelde De Dansers o.a. op: CC Hasselt (BE), Panoptikum Festival (DE), Schöne Aussicht (DE), Think Big! Festival (DE), Imaginatie Festival (UK), April Festival (DN), Kijimuna Festival (JP) Underbelly Arts Festival (AU), Assitej Norway Festival (NW), DansiT Festival (NW), Assitej Korea Festival en Gimcheon Festival (KR), Szene Bunte Wahne (AU).

Door de samenwerking met Theater Strahl en het gezamenlijk optrekken in de acquisitie wordt er veel in Duitsland gespeeld en heeft De Dansers daar ook een stevig netwerk. In het Verenigd Koninkrijk en Ierland bouwt De Dansers een netwerk op dat in 2016 voor het eerst wordt aangesproken voor een tournee, om vervolgens uitgebouwd te worden: Fringe en Imagine Festival Edinburg, The Unicorn en Dance Umbrella London, Baboro Festival in Galway (IE). Met Cheryle Hansen van agentschap Kid's Entertainment (USA) onderzoekt De Dansers momenteel de Amerikaanse afzetmarkt.

Betonder - Underbelly Arts Festival Sydney (AUS)

Prestatieoverzicht

	doelgroep	2017	2018	2019	2020
nieuwe voorstellingen					
Binnenbeest	6+/families	30	45	30	
Het overige	8+/families		30	40	30
Shake Shake Shake	jongeren/volwassenen		5	15	10
Zaai	4+/families			25	45
Recovery Channel	10+/families				30
hernemingen					
Pokon	4+/families	35			
Ten noorden van nergens	jongeren/volwassenen	15			
The Basement	jongeren/volwassenen	20	20		
voedingsbodem					
Gebroken wit	jongeren/volwassenen	3			
projectweek musician 3.0	volwassenen	1			
Uitkomst onbekend	volwassenen		2		
voorbereidende onderzoeken	jeugd/familie	1	2		
n.n.b	-			n.n.b	n.n.b
educatieve activiteiten					
partnerschappen		40	40	40	40
overige educatieve activiteiten		15	20	20	20
KIK		20			
totaal voorstellingen		105	104	115	100
totaal educatieve activiteiten		75	60	60	60

Nieuwe voorstellingen

Binnenbeest (6+)

Choreografie: Josephine van Rheenen | **Compositie:** Guy Corneille | **Decor/kostuumontwerp:** Roos Matla | **Première:** april 2017 - Stadsschouwburg Utrecht/ Tweekt Festival

Binnenbeest is een klaagzang van volwassenen die helaas geen kind meer mogen zijn. Op het podium staan vier als mens vermomde dansers. Dames en heren in pak die naargeestig zichzelf in het gareel houden met nette stapeltjes boeken en een schoolbord. Er zit iets onderhuids van vroeger, een soort dier-achtige wildheid die af en toe z'n kop opsteekt. Daar is in het echte leven natuurlijk geen ruimte voor. Wat volgt is een dansconcert over controle versus impulsiviteit en orde versus chaos.

Van Rheenen en Corneille creëren met vier performers - danstechnisch bekwaam en met aanvullende skills in muziek, circus, mime - uiteenlopend materiaal, van machinale patronendansen tot en met dierlijke, impulsieve bewegingskwaliteiten, van dada-poëzie á la Jaap Blonk tot en met bizarre liedjes in de traditie van David Byrne/The Talking Heads. Dat wordt getoond aan één Utrechtse schoolklas die het repetitieproces volgt met

wekelijkse bezoeken (praktijkgericht leren). Gesteund door een dramaturg ervaren in jeugddans (n.n.b.) proberen ze verschillende verhaaltijlen uit, om een vrolijk — doch bij ouders/leerkrachten schurend — inkijkje in volwassen worden op de planken te zetten. Vervolgens wordt de voorstelling in residentie in Het Wilde Westen (Utrecht) klaargemaakt voor een serie try-outs en gymzaalvoorstellingen en in Podium Hoge Woerd afgemonteerd voor het theater.

Het Overige (8+)

i.s.m. Andreas Denk/Plan-D | **Concept en uitvoering:** Andreas Denk, Josephine van Rheenen, Guy Corneille | **Decor:** Andreas Denk i.s.m. PINK | **Eindregie:** Claus Jurgens | **Première:** april 2018

Er scharrelt een eigenaardig trio over een nogal rommelig toneel - iets tussen een vuilnisbelt en een rommelmarkt in. Een kalende oude man, een jongen met zwarte krullen en een meisje met rood haar. De één maakt een flamencojurk van kranten, de ander een cola-blikjes-sitar. *Het Overige* is een dansant familiedrama over dit onaangepaste trio, vol humor en zorgzaamheid. Ook is het een aanklacht tegen het imperialisme van de normaliteit, die alle eigenaardigheid naar de vuilnisbelt verbant. Wanneer de buitenwereld je privésfeer opeist, met selfies en Facebook, waar verstop je dan je eigenaardigheid?

In deze co-productie komen twee generaties samen op het podium. Andreas Denk brengt een melancholische virtuositeit met lijven en objecten mee, alsook een jarenlange ervaring met dans en theater waar De Dansers van willen leren. Dit ontmoet de jonge energie en lijfelijkheid van De Dansers. Alle drie maken ze werk voor en met elkaar - duetten, liedjes, theatrale scènes - gebaseerd op gedeelde inspiratie uit films, nieuwsberichten en sprookjes over raarheid. Met Claus Jurgens wordt dit tot een voorstelling gesmeed die smeekt af en toe de tijd stil te zetten, de wereld buiten te houden en eigenaardigheid de vrije loop te laten, zonder angst om door wat dan ook ingehaald te worden.

Shake Shake Shake (13+/volwassenen)

Compositie: Guy Corneille | **Choreografie:** Josephine van Rheenen | **Tekst:** Daan Doesborgh | **Première:** november 2018

In *Shake Shake Shake* onderzoekt De Dansers hoe dans in een concert kan worden vervlochten. 's Nachts, op een poppodium, tussen de instrumenten. In zware tijden kookt de muziek hoog op, tot een dwingende uitnodiging om te bewegen, alle ellende van je af te schudden. Onder de vrolijk klinkende tonen schuilt waanzin, die soms grappig overkomt maar des te gevaarlijker is. Zie James Brown, Screamin' Jay Hawkings, Nina Simone maar ook The Sex Pistols, Rage Against The Machine. In *Shake Shake Shake* brouwen zes spelers met hun lijven, stemmen en muzikaliteit een tijdloze cocktail vol ingehouden woede en uitbundige vrolijkheid, pijn en waanzin, dooddansen en schaterlachen.

Huisband La Corneille wordt aangevuld met een (contra)bassiste/violiste, die zowel muzikale stuwung als melancholisch, vrouwelijk solowerk kan bijdragen, en twee muzikale dansers uit *Binnenbeest*. In verschillende danser-muzikant-samenstellingen werkt Josephine van Rheenen aan ritualistisch, krankzinnig bewegingsmateriaal dat past in de setting van een poppodium (sfeer, oppervlakte, zichtlijnen etc) en onderzoekt Guy Corneille muzikale cross-overs tussen punk, bebop en beatpoetry; fado en freakfolk; slavenkoren en gabbermuziek. Slampoet Daan Doesborgh, bekend en bevriend van de interdisciplinaire *EARS&EYES* avonden van De Dansers, wordt uitgenodigd voor het eerst een toneeltekst te schrijven, die als spoken word/songtekst/monoloog door de voorstelling heen wordt geweven. Wat je uiteindelijk als publiek meemaakt is een totale opschudding, een pulserende reanimatie van waanzin, want je waanzin, dat neemt niemand je af.

Ter versterking van de acquisitie wordt een middelgroot boekingskantoor uit het popmuziekcircuit aangetrokken (bv. Radar Agency, Zwaardvis Bookings, Full Spectrum), showcasefestival Eurosonic/Noorderslag aangeschreven en warme contacten met festivals als De Parade, Motel Mozaïque, Lowlands en Down the Rabbit Hole ingezet.

Hernemingen

De Dansers herneemt voorstellingen, om altijd voor alle leeftijden een voorstelling op het repertoire te hebben. Ook bewijzen eerdere ervaringen met internationaal tourende voorstellingen (*Droomstad*, *Tetris*) dat er meerdere seizoenen nodig zijn om mee te draaien in de dynamiek van internationale festivals. Uit het vorige kunstenplan herneemt De Dansers drie voorstellingen:

The Basement - Halle Ostkreuz, Berling (DE)

The Basement (jongeren/volwassenen) i.s.m. Theater Strahl (DE)

De Dansers produceerde in 2016 *The Basement* i.s.m. Theater Strahl (Berlijn), choreografie Wies Merkx, met internationaliseringssubsidie van het FPK. Dit team werkte al eerder samen voor de prijswinnende internationale coproductie *ROSES* (2013). *The Basement* is een voorstelling over jonge mensen die uit nood een muur om zichzelf heen hebben gebouwd om te voorkomen dat iemand dichtbij komt. Ze willen aangeraakt worden, maar slaan iedereen van zich af. Zes spelers, muzikanten en dansers, geven hen een stem en een lichaam. De voorstelling speelt in 2016 o.a. bij Tweekt, Motel Mozaïque, de Krakeling en meerdere series in Theater Strahl's eigen theater in Berlijn. In Nederland krijgt de voorstelling de tijd om de volwassen theater- en festivalprogrammering te overtuigen.

"Een sterk stuk danstheater, dat je zo heerlijk onverbloemd omver blaast dat je er snel meer van wil beleven." ★★★★★ (Christine Matschke, Zitty Berlin)

Pokon (4+)

In *Pokon* bestormen drie spelers met droge humor het podium. Geef ze wat meubels, een keukentrap of twee, een gitaar en wat planten en laten we even doen alsof je wel mag rennen, klimmen, dralen en vies worden. Zo ontvouwt zich langzaam een hikkend, waaien, draaiend, buiteland en zingend verhaal over vriendschap, geïnspireerd op de speelse ontdekkingsdrang van kinderen. Dit anarchistisch dansconcert voor iedereen vanaf 4 jaar is gemaakt door Josephine van Rheenen en Guy Corneille: hun eerste voorstelling als nieuwe leiding van De Dansers. Het stuk wordt veel gevraagd en in het voorjaar van 2016 staat er een tournee van 60 voorstellingen.

Ten Noorden van Nergens (volwassenen)

In 2016 maken Guy Corneille en Josephine van Rheenen *Ten Noorden van Nergens*: een dansconcert-op-locatie met vier dansers en drie muzikanten voor o.a. Oerol, Over het IJ Festival en op locatie i.s.m. Stadsschouwburg Utrecht. Gesteund door het FPK en het Prins Bernhard Cultuurfonds, met artistieke begeleiding van Moniek Merkx (MAAStd) Een

Pokon - Theater Kikker, Utrecht (NL)

noodlottige *tour de force* van mensen op zoek naar zelfverbetering die onderweg hun beschaving dreigen te verliezen. In de zomer van 2017 wordt deze voorstelling bewerkt tot een half-uur-versie voor festivals en op straat.

Onderzoeksprojecten

Naast bovengenoemde activiteiten onderneemt De Dansers onderzoeksprojecten op maat. De Dansers vindt deze projecten door flexibel in te springen op kansen uit het werkveld en die te verbinden met de inhoudelijk noden die de groep op dat moment heeft. Hierin zoekt De Dansers vooral naar experiment en scholing voor de artistieke directie als jonge makers en naar kennismaking met potentieel nieuwe spelers, medewerkers en coproductanten. De Dansers gelooft dat artistieke ontwikkeling en netwerk/ publieksverbindend werk elkaar kunnen versterken en zo dragen deze projecten ook bij aan het verdiepen van bestaande publieksrelaties, de verbinding met de stad Utrecht, ontmoetingen met nieuwe doelgroepen en als impuls in dialoog met het dans- en podiumkunstenwerkveld.

De projecten hebben het in zich door te groeien naar grotere activiteiten. Zo opende de samenwerking van Josephine van Rheenen met locatietheatercollectief Breekgoed, op Oerol en Over Het IJ Festival (2013), de weg naar haar deelname in het Atelier Oerol/Over Het IJ Festival met etude-voorstelling *Zanding/Betonder* (2014) en uiteindelijk de avondvullende locatie-dansvoorstelling *Ten Noorden van Nergens* (2016) van De Dansers. Hieronder staan de projecten voor 2017 en 2018 uitgelicht:

Gebroken wit i.s.m. DOX januari-april 2017

Josephine van Rheenen en Guy Corneille maken met een groep van 10 jongeren van DOX een korte etude over de schoonheid van intimiteit die niet gefotoshopt is. Door herhalende bewegingspatronen wordt iets wat eerst een vorm lijkt, een taal waarin de persoonlijkheid van iedere aanraking steeds duidelijker naar voren komt. Deze voorstelling wordt geproduceerd door DOX en in de Berenkuil aan de Utrechts achterban gepresenteerd.

Uitkomst onbekend i.s.m. Theatertroep

De vorige samenwerking met de Theatertroep (*Simpele uitdrukking van een complexe gedachte*) in 2015 resulteerde in een schurende voorstelling. De Volkskrant schreef: *'een vernuftige verkenning van de grenzen van dans en theater, dat resulteert in uiteenlopende scènes met aanstekelijke branie vertolkt.'* De Theaterkrant schrijft: *'een antitheatrale speelstijl. Van enige aantrekkelijke toneelaanwezigheid geen spoor'*. De Theatertroep is een inspirerend en experimenterend collectief dat o.a. De Mus won op de Parade 2015. In 2017 gaat De Dansers opnieuw met hen de studio in voor een experiment op het scherpst van de snede om te kijken of er potentieel is voor een tweede gezamenlijke voorstelling.

Projectweek musician 3.0

Samen met de 2e jaars van de HKU opleiding Musician 3.0 en hun docent Esmee Olthuis maken Josephine van Rheenen en Guy Corneille in een projectweek een korte presentatie. Voor De Dansers een uitgelezen kans kennis te maken met breeddenkend muzikaal talent in de stad. Er wordt onderzocht in hoeverre muzikaal gedachtegoed zich laat toepassen op dans en hoe het bewustzijn van beweging door de muzikant gebruikt kan worden om diens muzikale uitvoering te versterken.

Vorbereidend onderzoek

Voor de coproducties met Plan-D (2018) en het Filiaal (2020) zullen De Dansers in 2017 en 2018 intensieve onderzoeksweken houden waarin de partners elkaar uit hun comfortzone dwingen en op zoek gaan naar een (nog) onontgonnen gebied. De uitkomst wordt aan de partnerscholen van De Dansers gepresenteerd.

Educatieve activiteiten

De Dansers biedt bij iedere voorstelling educatief materiaal en een workshop aan. Een team van freelance docenten verzorgen maatwerk voor scholen die meer willen. Hieronder lichten wij twee speciale educatieve projecten uit.

Culturele partnerschappen

In september 2013 startten De Dansers in samenwerking met 14 andere Utrechtse culturele instellingen, Fonds Cultuur Participatie en de Gemeente Utrecht het project Cultuureducatie met Kwaliteit, waarin i.s.m. scholen de leerlijn creatief vermogen voor de Gemeente Utrecht gecreëerd werd. De Dansers neemt hieraan deel met haar culturele partnerschappen met de ISK (Internationale Schakelklassen) en de Johanneschool. In 2017-2020 wil De Dansers deze partnerschappen voortzetten en verder integreren in het repetitieproces. Op de scholen zelf zaaien we bij de leerlingen bewegingsdrift, een vertrouwen in zichzelf, een begrip van wat dans kan zijn en een intieme vriendschap tussen de deelnemers, die er vaak eerst niet was. Op die manier wordt er een basis gecreëerd voor toekomstige bezoekers of beoefenaars van dans.

Kijkje in de Keuken (KIK) i.s.m. Kunstcentraal

KIK is een interactieve improvisatie voorstelling met drie dansers voor groep 5 en 6. De kinderen krijgen handvaten om dans te leren 'lezen', terwijl voor hun neus een voorstelling tot stand komt. Aan de grote hoeveelheid vragen naderhand kun je aflezen hoezeer dit de kinderen interesseert. Je lijkt zo blij als je danst, hoe komt dat? Vind je het spannend om voor zoveel kinderen te staan? *KIK* is volledig geïntegreerd met een voorbereidende (beeldinterpretatie en fantasie) en afsluitende (zelf bewegen) les die de docent zelf met zijn leerlingen kan uitvoeren. Per voorstelling kunnen maximaal 60 kinderen kijken en i.s.m. Kunst Centraal zet De Dansers deze voorstelling uit in de provincie Utrecht.

Hoofdlijnen 2019-2020

Nieuwe voorstellingen

- *Zaai* (4+) volgt *Pokon* op als kleuterdansconcert. *Pokon* ging over spelen, *Zaai* over slapen. Van slapen groei je ook, maar het is enger. Want het gaat ook over rusteloosheid, alleen zijn en een angst voor het onbekende. Première: april 2019. Choreografie: Josephine van Rheenen. Cast: 3 dansers en 2 muzikanten.
- *Recovery Channel* (10+) is een coproductie met Het Filaal. We kwamen elkaar al een tijd tegen, niet alleen in Utrecht, maar juist ook op buitenlandse festivals. De manier waarop spel, objecttheater, muziek, videotechiek, alles wat ze in huis hebben wordt ingezet om een kernachtige boodschap over te dragen, tot en met de educatie: daar heeft De Dansers bewondering voor. Samen werken we aan een voorstelling over het milieu, gefocust op de heftige emotionele en ethisch-filosofische laag in die je lijfelijk ervaart: je voelt het gewicht van verantwoordelijkheid, de verlamming van schuldgevoel. De Dansers zet haar lijfelijkheid in om die zwaarte en verlamming om te zetten in beweging, activatie. Première: januari 2020. Makers: Guy Corneille, Ramses Graus, Josephine van Rheenen. Cast: makers + 1 danser, 1 muzikant, 1 mimespeler.

Onderzoeksprojecten

De Dansers houdt ruimte in stand voor onderzoeksprojecten op maat. Er lopen gesprekken met MAAStd en circuscollectief Penguin (ook bekend van *EARS&EYES*) op basis van wederzijdse interesse. In 2019-2020 wordt o.a. de mogelijkheid voor een eventuele toekomstige coproductie onderzocht.

3. Plaats in het veld

"De Dansers denken niet in hokjes, alle kunstdisciplines worden ingezet om hun hogere doel, kernachtig voelen dat je leeft, te bereiken. De energie spat eraf en dat leidt terecht tot vijfsteren recensies, uitnodigingen voor speelbeurten van Duitsland tot Australië en een eervolle vermelding in het juryrapport van de VSCD over afgelopen seizoen. Als ik de commissie was zou ik de gemeente (en het Fonds Podiumkunsten!) adviseren dit gezelschap de komende periode veel sterker te ondersteunen."

- Marjolein van Bommel, zakelijk leider Filiaal in column op Nieuws030.nl

"De Dansers verwelkomen wij als nieuwe vaste bespeler, omdat wij De Dansers als meest interessant jeugddans gezelschap van dit moment zien, met internationale allure en een veelbelovend perspectief voor de toekomst."

- Kees Blijleven, directeur jeugdtheater de Krakeling

Landelijk is De Dansers als een van de weinigen gespecialiseerd in het ontwikkelen en spelen van dansvoorstellingen voor kinderen en families. Haar eigen, ongeremde en menselijke signatuur en haar genre van dansconcerten, in combinatie met technisch vakmanschap, maakt De Dansers een unieke bijdrage aan pluriformiteit in het (jeugd)dansaanbod. Kinderachtig vermaak wordt met een ruime boog omzeilt. De Dansers heeft een uitgesproken expertise en reputatie opgebouwd om jong publiek en hun ouders van begin tot eind te boeien en uit te dagen met de on-anekdotische vertelkracht van lijfelijke en muzikaliteit. Met twee jonge makers als artistieke leiding heeft de groep potentie om deze signatuur met een open blik verder te ontwikkelen.

Naast deze signatuur onderscheidt De Dansers zich ten opzichte van andere jeugddans instellingen in:

- *Doelgroepen:* De Dansers is succesvol in het bereik van volwassen publiek, buiten haar familievoorstellingen om. Voorstellingen als *Roses* en *Zanding/Betonder* verrassen toeschouwers die onterecht dachten dat dans niets voor hen was. Dezelfde voorstellingen komen voor kritische dansliefhebbers op de toonaangevende Nederlandse danspodia (o.a. De Nederlandse Dansdagen) als een pretentieuze verademing, een frisse wind.
- *Speellocaties:* De Dansers heeft expertise in spelen buiten de zwarte doos, op locatie of op (pop)festivals. De voorstellingen komen naar het publiek toe. Door haar opgebouwde ervaring weet De Dansers ook in gymzalen, aula's of straathoeken voorstellingen van hoge artistieke kwaliteit neer te zetten.
- *Internationaal:* In 2012 en 2013 was De Dansers één van de meest bereisde dansgezelschappen van Nederland (bron: DutchCulture). Voorstellingen spelen in andere landen, soms zo ver als Japan, biedt De Dansers een bijzondere reflectie op haar werk en levert rijke samenwerkingsverbanden op zoals met Theater Strahl en Underbelly Arts.

Op het gebied van producties zal De Dansers in 2017-2020 samenwerkingen aangaan met Het Filiaal, DOX en Plan-D. Het Filiaal en DOX zijn Utrechtse collega-stadsgezelschappen voor de jeugd, respectievelijk (muziek)theater voor kinderen en interdisciplinaire podiumkunst voor jongeren. Plan-D is een Amsterdams jeugddansgezelschap rondom de eigenzinnige choreograaf en danser Andreas Denk die, na het stoppen van Hans Hof Ensemble, sinds 2008 familievoorstellingen maakt. Naast deze producties gaat De Dansers ook samenwerkingen aan voor korte periodes, bijvoorbeeld met De Theatertroep, een jong Amsterdams collectief in de traditie van 't Barre Land; en met MAAStd. Ten slotte neemt De Dansers met partnerscholen deel aan het project Cultuureducatie met Kwaliteit.

4a. Financiering en bedrijfsvoering

Na een periode van afbouw (2013 ontslag voor alle medewerkers) en ombouw (2014 aanstellen nieuwe artistieke leiding) kreeg in 2015 de opbouw van De Dansers zichtbaar gestalte: Theaterbureau Frontaal werd als impresariaat aangetrokken, in Cees van Gemert vond De Dansers de benodigde zakelijke ondersteuning, er kwam een tourmanager en een nieuw kantoor (Cijferkunsten) verzorgde de financiële administratie. Daarnaast werd met Bureau Tamtam de marketing strategie uitgezet.

Na het wegvallen van de subsidie van OCW in 2012 koos De Dansers voor een flexibele organisatie die efficiënt en creatief moest omgaan met en inspringen op kansen en bedreigingen. De structurele subsidie van de gemeente Utrecht werd gebruikt om een minimale organisatie in stand te houden. Het gezelschap hield zichzelf in stand door bestaand repertoire veel te spelen. In 2014 en 2015 werden er gemiddeld 135 voorstellingen per jaar gespeeld. Voor ontwikkeling van nieuw repertoire was nauwelijks geld en door het vele spelen ook nauwelijks tijd. In 2014 werden er door de nieuwe leiding twee kleine, low-budget producties ontwikkeld (*Zanding/Betonder* en *Pokon*). Door het inzetten van incidentele fondsbijdragen, coproductiebijdragen en opgebouwde reserves worden in 2016 *The Basement* en *Ten Noorden van Nergens* uitgebracht. Gemiddeld was de EIQ in 2013-2015 ruim 50%. Eind 2015 is De Dansers een solide organisatie met goede ratio's voor haar solvabiliteit en liquiditeit.

De Dansers wil een flexibele organisatie blijven met weinig 'vast' personeel, een breed repertoire en -buiten een klein kantoor- geen eigen studio's/ruimtes. Deze flexibiliteit geeft de mogelijkheid uiteenlopende projecten aan te gaan (qua grootte/speellocatie/samenwerkingspartners) en belast de organisatie niet met onnodige kosten. Evenals de flexibiliteit wil De Dansers samenwerkingen behouden en uitbouwen: voor coproducties (o.a. Plan-D, Filiaal, Dox), educatie (o.a. Kunst Centraal, partnerschappen met scholen) en in de toekomst ook met coproducerende theaters, festivals en residentieplekken (o.a. Werkplaats Diepenheim, P3). Met name bij buitenlandse residentieplekken ligt een kans voor Nederlandse jeugddans die in het buitenland vernieuwend is. Met haar medebewoners in Jeugdtheaterhuis De Berenkuil en met Theater Utrecht wil De Dansers zich inzetten om een theaterkwartier te ontwikkelen in Utrecht-Oost.

De Dansers wil meerjarige activiteitsubsidie van het Fonds Podiumkunsten en de (extra) subsidie van de gemeente Utrecht vooral inzetten voor:

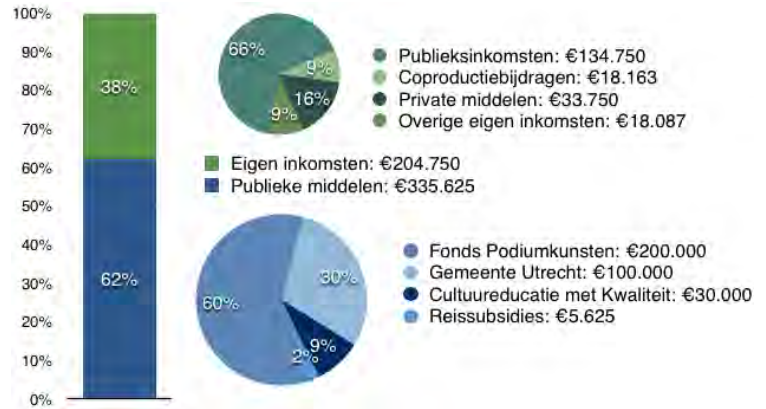
- *Artistieke ontwikkeling en continuïteit in het ontwikkelen van repertoire.*

In 2017-2020 wil De Dansers veel blijven spelen, maar wil wel terug naar een gemiddelde van 100-110 voorstellingen per jaar om zo tijd te houden voor artistieke ontwikkeling en de opbouw van nieuw repertoire

- *onderzoek naar en uitbouw en verduurzaming van de relatie met haar publiek (marketingactiviteiten).*

Een groter publieksbereik is ook vanuit het ondernemerschap van belang: het maakt het mogelijk hogere uitkoopsommen te vragen en op recette te spelen, en draagt zo op lange termijn bij aan de financiële onafhankelijkheid van de groep. Een sterke binding met fans creëert een potentieel aan vrijwilligers, donateurs en/of sponsors. De Dansers wil als pleitbezorger van (jeugd)dans ook zichtbaarder zijn in discussies over het beleid, zowel op gemeentelijk als landelijk niveau (NAPK, Kunsten 92). Een positieve zichtbaarheid in het werkveld vergroot de mogelijkheid op coproducties, residenties en private fondsen. Met deze strategie voor het (extra) gevraagde publieke geld, wil De Dansers het pad effenen om in de toekomst steeds meer inkomsten uit privaat geld te bewerkstelligen.

De financieringsmix zal meer gespreid zijn dan in de afgelopen periode. Private opbrengsten verwachten we met name te verwerven bij particuliere fondsen voor bijzondere (onderdelen van) producties. Vanaf 2018 zullen, door investering in de binding met het publiek, de private opbrengsten ook van particulieren en/of bedrijven afkomstig zijn. De doelstelling is dat vanaf 2020 5% van de eigen inkomsten afkomstig is van particulieren en bedrijfsleven.

De Dansers heeft de afgelopen jaren bewezen een efficiënte en effectieve huishouding te kunnen voeren. Met voorstellingen voor verschillende publieksgroepen en verschillende locaties spreiden ze de risico's. Door te werken met gerenommeerde professionals op het terrein van acquisitie en marketing meent ze realistische doelen te hebben geformuleerd. Maar dan nog is succes niet maakbaar. (Dans)kunst maken is een onderzoek waarvan de uitkomst niet altijd voorspelbaar is. Om tegenvallende inkomsten en/of prestaties op te vangen heeft De Dansers een risico en *fall-back* scenario opgesteld:

RISICO ANALYSE EN STRATEGIE BIJ AFWIJKENDE EXPLOITATIE 2017-2020

W= waarschijnlijkheid dat risico optreedt

3= hoog

I = impact op bedrijfsvoering

2= gemiddeld

B= beïnvloedbaarheid

1= laag

OMSCHRIJVING RISICO

W I B OMSCHRIJVING MAATREGELEN

EIGENAAR

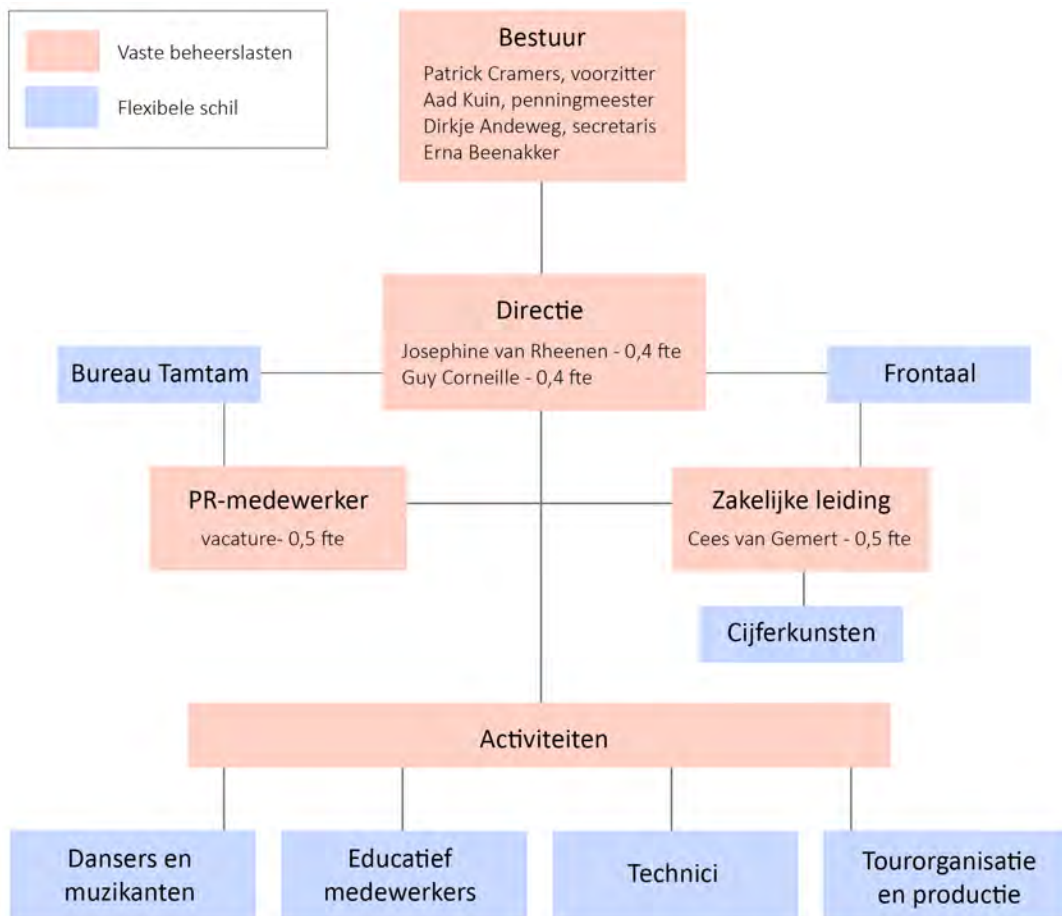
1 Nieuwe voorstelling voldoet niet aan verwachting	2	3	2 Extra tijd/begeleiding in verdere ontwikkeling; tijdelijk of langdurig opvangen met inzet oud repertoire. Kosten van maatregelen betalen uit reserves.	artistieke leiding zakelijke leiding
2 Verkoopprijs wordt niet gerealiseerd	2	2	2 Voorstelling 2 x per dag spelen waardoor dagkosten lager worden; geen eigen technicus mee op reis; compenseren met extra inkomsten buitenland serie.	zakelijke leiding i.s.m. Frontaal
3 Publieksaantallen worden niet gerealiseerd	3	1	2 publiekonderzoek, analyse, extra inzet/promotie/ acties (o.a. kortingsacties)	marketingmedewerker i.s.m. Tamtam
4 Ontbreken van vaste contracten voor dansers, technici etc betekent dat ze niet altijd beschikbaar zullen zijn	3	2	3 Loyaliteit van werknemers vergroten door internationale component vh werk; goede sfeer. Snelle betaling van facturen etc; vervangingsbudget voor instuderen dubbele bezetting	artistieke leiding zakelijke leiding
5 Private fondsen/privaat geld willen structureel gesubsidieerde gezelschappen minder vaak ondersteunen	2	2	2 Beperkt aanvragen waardoor bij afwijzing van het ene fonds alsnog bij ander fonds aangevraagd kan worden. Onderzoek naar crowdfunding /prive-personen binden	zakelijke leiding marketingmedewerker
6 Aantal voorstellingen in bepaald segment (bijv. Volwassenen of jongeren 12+) wordt niet gehaald.	2	2	3 Inkoop voor programmeurs extra aantrekkelijk maken; programmeurs faciliteren bij promotie (bijv lezing / workshop koppelen aan vrst, pr budget inzetten voor prijsacties) Nieuwe afzetmarkten(festivals) aanboren	marketingmedewerker i.s.m. Frontaal en Tamtam artistieke leiding i.s.m. Frontaal
7 Provinciale steunpunten kunst-en cultuureducatie hebben minder financiën om aanbod te bemiddelen waardoor series op scholen minder worden	3	3	1 samen met andere jeudtheater- en dansgezelschappen in belangenorganisaties opkomen voor behoud provinciale in overleg met NAPK ondersteuning kunst- en cultuureducatie op scholen	zakelijke leiding

Organisatiestructuur

Bij de opbouw in 2015 is extra aandacht besteed aan personeel en organisatie om verdere rooibouw op medewerkers - een risico aangekaart in het visitatierapport van de Gemeente Utrecht - te beteugelen. Met extra personeel op kantoor konden taken beter verdeeld worden en de verhuizing naar de Berenkuil (eind 2015) zorgde voor betere arbeidsomstandigheden.

De stichting werkt met een bestuur-directiemodel. Het bestuur hanteert de Code Cultural Governance en adviseert, controleert en sanctioneert de directie. De directie is verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering daarvan. De vaste kern bestaat uit directie, zakelijke leiding en een pr-medewerker. Bureau Tamtam, Cijferkunsten, Frontaal, een tourmanager en uitvoerenden (dansers, musici, technici) worden op basis van de activiteiten ingehuurd en betaald. De Dansers onderschrijft de Code Culturele Diversiteit en draagt hierin vooral bij met haar culturele partnerschappen in Utrecht Overvecht en in haar activiteiten op scholen overal in het land.

Omdat de VAR-wuo in 2016 verdwijnt zal De Dansers op een andere manier vorm moeten geven aan de flexibiliteit. Dansers/musici die een aantal maanden aaneengesloten werken komen in tijdelijke dienst (conform CAO). Bij incidenteel werk (spelen van voorstellingen) of wanneer het wettelijk maximum aan tijdelijke contracten is bereikt, zal de uitvoerende middels pay-roll betaald worden. In beide gevallen betekent dit voor de stichting extra kosten (werkgeverslasten) t.o.v. freelancers. Deze extra kosten zijn in de begroting 2017-2020 meegenomen.

4b. Marketing en verkoop

Visie

De Dansers bereikt haar publiek met zowel schoolvoorstellingen als vrije voorstellingen. Door naar scholen toe te komen in gymzalen wordt dans bereikbaar en aanvullend lesmateriaal zorgt dat het sterk aankomt. Vrije voorstellingen hebben echter een eigen, eveneens belangrijke kracht: wanneer kinderen en ouders samen een voorstelling zien, kan lijfelijheid en theaterbezoek ook thuis een plaats krijgen. Door de samenwerking met Frontaal speelt De Dansers steeds meer vrije voorstellingen in vlakke vloer theaters, waar publieksbereik uitdagend blijkt. De ambitie voor 2017-2020 is de gemiddelde publieksaantallen voor schoolvoorstellingen te behouden en de gemiddelde publieksaantallen voor vrije voorstellingen te verhogen. (zie kerngetallen en toelichting kerngetallen)

De strategie om meer bekendheid en bezoekers te genereren, zowel in Utrecht als landelijk, zal worden doorgezet met een focus op het bereiken van nieuw en meer publiek door planmatiger, consistentere beleid. De Dansers neemt een nieuwe PR- en communicatiemedewerker aan die zal worden gecoacht door Bureau Tamtam, een marketingbureau met een lange staat van dienst in de culturele sector. Bureau Tamtam heeft dit deel van het plan opgesteld en draagt zorg voor de strategische lijnen en de implementatie van het vierjarige marketingplan. Met de keuze voor een vaste PR-medewerker wil De Dansers haar positie met name online (socialmedia, website, e-mailmarketing) versterken. Hierin ligt de focus op het ontwikkelen van interessante, prikkelende content en het vergroten van reactie, actie (share) en participatie op online media en platforms.

Een belangrijk *Unique Selling Point* is de voorstellingsvorm van De Dansers: het dansconcert. Hiermee onderscheidt De Dansers zich van andere dansgroepen en strategisch gezien moet er vanuit de communicatie alles aan gedaan worden om dit als hét handelsmerk te verheffen van De Dansers.

Marketingdoelstellingen

Kwalitatief:

- Het vergroten van de naamsbekendheid van De Dansers onder de vastgestelde doelgroepen.
- De informatie omtrent het soort werk (dansconcert) van De Dansers verbeteren met als doel meer *interest* en *activatie* te bewerkstelligen onder potentieel publiek.

Kwantitatief:

- Jaarlijks gemiddeld 106 voorstellingen spelen, verspreid over alle regio's.
- De gemiddelde publieksaantallen bij vrije voorstellingen nemen toe VAN 130 IN 2017 naar 150 IN 2020.
- Online een sterkere positie innemen: Facebook groeit van 1100 naar 2100 likes; de nieuwsbrief groeit van 1000 naar 1900 inschrijvingen.

Doelgroepen

De Dansers maakt jeugddansvoorstellingen voor kinderen en families. Hier zijn volwassenen begeleiders in de meeste gevallen de 'beslissers' bij de kaart aankoop, dus is het van belang dat De Dansers deze groep aanspreekt. Daarnaast presenteert De Dansers dansconcerten uitsluitend voor volwassenen, met name op festivals als De Parade, Oerol, Zeeland Nazomer Festival. Strategisch gezien is dit een goede keuze omdat hier een breed publiek rondloopt dat 'in' is voor een avontuurlijke keuze, d.w.z. festivalbezoekers kiezen vaak voorstellingen zonder voorkennis.

De primaire doelgroepen van De Dansers bevinden zich onder de liefhebbers van dans, bewegingstheater, live-muziek, theater (in brede zin) - met kinderen. Naast de primaire

doelgroepen bieden de afzonderlijke producties kansen secundaire doelgroepen te bereiken: BSO's, NSO's, kinderen die dansworkshops volgen of een instrument spelen (muziekscholen). Voor deze doelgroepen ontwikkelt De Dansers randprogramma, dat net als het educatiewerk een context creëert die de impact van een voorstelling vergroot: denk aan inleidingen, nagesprekken, foyer-activiteiten, interviews met de spelers, workshop voor studenten en cursisten dans en muziek etc. Deze verdieping zal leiden tot een verhoging van de interesse en zal eerder leiden tot activatie (kopen van kaarten).

Strategie / Uitgangspunten

Met de komst van de pr-medewerker wordt er een strategie opgezet om meer mensen aan De Dansers te binden. Belangrijke opdracht aan de nieuwe medewerker is de achterban van De Dansers in kaart te brengen, het adressenbestand te optimaliseren en nieuwe nieuwsbrief abonnees te werven. Momenteel ondernemen HKU-stagiairs verkennend publieksonderzoek bij voorstellingen van De Dansers, om methodes te testen voor verder, grootschaliger publieksonderzoek komende jaren. Daarnaast moet de nieuwe pr medewerker tijd investeren in het bezoeken en inlichten van de pr-afdeling van de theaters over het werk van De Dansers, zodat het gezamenlijk bereik sterker en effectiever wordt.

- *Activatie door informatie.* De achterban van De Dansers wordt online geïntroduceerd en geïnformeerd over de nieuwe voorstellingen van De Dansers. De internationale speelmomenten maken De Dansers als gezelschap aantrekkelijker voor het potentiële publiek in Nederland. Verschillende deelstappen worden in kaart gebracht en communicatiemomenten worden hieraan gekoppeld (eerste aankondiging, campagnebeeld, eerste repetities, repetities, montage in theater etc.). Professionals en pers zijn belangrijke stakeholders van De Dansers die consequent moeten worden gevoed. Belangrijk is dat dit netwerk intact en sterk is. Als de sector je bestaan bevestigt, dan volgt hun achterban en netwerk ook.
- *Peer-to-peer marketing.* Inhoudelijk verwante partnerorganisaties (o.a. HKU, AHK, RoodlNoot, Muziekroute, Wilde Westen, ISK, Johannesschool) worden gestimuleerd hun achterban te mobiliseren. Met name de samenwerkingen met DOX, Het Filiaal, Theatertroep en Plan-D bieden de kans publieksgroepen uit te wisselen. Daarnaast worden eerdere reacties van het publiek gebruikt om nieuw publiek te overtuigen tot bezoek.
- *Middelen.* In het vormgeven van de marketingmiddelen van De Dansers, online en offline, staat de signatuur van lijfelijkheid, dynamiek, energie en rauwheid centraal. Zeker zo belangrijk is het *face-to-face* vinden van specifiek publiek. Denk aan pop-ups in festival randprogramma's (die gefilmd wordt en verspreid via internet); *work in progress* presentaties in de studio; workshops met doelgroepen (zie activiteiten: onderzoeksprojecten). Met name video past bij de dynamiek van het werk van De Dansers en sluit aan bij de doelgroep. Een teaser (30 sec) prikkelt heel kort de aandacht. De trailer (max 60 sec) geeft meer weer wat er op het podium te zien zal zijn en een review (30 sec) geeft een korte pregnante uitspraak van een bezoeker na de voorstelling. Ook leent het werk van De Dansers zich voor 'vloggen'. Deze korte *behind-the-scenes* filmpjes -wat veel bands gebruiken- versterken de uitstraling van een 'band van dansers en muzikanten' en communiceren de menselijke kant.

Speelplekken

Voor de huidige speelplekken zie: activiteiten-verkoop. De Dansers werkt met deze theaters samen aan lokaal publieksofbouw door elk seizoen meermaals terug te keren met verschillende voorstellingen en bovenstaande marketingactiviteiten samen toegespitst vorm te geven. Vervolgens wil De Dansers met haar voorstelling Shake Shake Shake nieuwe speelplekken vinden op festivals zoals Down The Rabbit Hole, Boulevard en Axis. In het buitenland wil De Dansers zich sterk handhaven in het circuit van internationale jeugdfestivals en haar contacten daarin uitbreiden, door weer vaker te zien te zijn op

internationale podia en showcase festivals, meetings van wereldwijd jeugdtheaternetwerk *ASSITEJ* te bezoeken en de internationale programmeurs regelmatig van informatie te voorzien. De buitenlandse festivals hebben zelf een sterk publieks- en scholennetwerk die zorgen voor volle zalen.

5. Spreiding

Utrecht is de thuisbasis van De Dansers. Voor een grote stad heeft Utrecht weinig professionele dans, zeker voor de jeugd. De Dansers beantwoordt hier aan een belangrijke vraag en zet haar thuisstad aan tot bewegen, uitdrukking, leren en levenslust. De doelgroepen van De Dansers sluiten aan bij de demografie van Utrecht - de jongste stad van Nederland - vanwege vele families en jong volwassen studenten. In de stad en provincie worden nieuwe activiteiten ontwikkeld, getoetst en uitgezet; mogelijk gemaakt door een sterk netwerk van lokale samenwerkingspartners, dat De Dansers afgelopen jaren heeft opgebouwd. Succesvolle activiteiten worden vervolgens landelijk uitgezet.

Via het verkoopnetwerk van Frontaal bereikt De Dansers publiek in alle regio's: in de steden in vlakke vloertheaters en schouwburgen, daarbuiten op scholen en in gymzalen via lokale steunpunten en op festivals door het hele land (zie: verkoop en speellijst). Sinds de samenwerking met Frontaal (2014/2015) bereikt De Dansers veel nieuwe speelplekken. In 2015 speelde De Dansers 119 voorstellingen in Nederland, verspreid over alle regio's en 15 voorstellingen in het buitenland. Het is de ambitie om dat spreidingsniveau te handhaven en de nieuwe connecties met de theaters en hun publiek te consolideren, alvorens verder te groeien in het bereik van speelplekken en publiek, met name buiten de grote steden. De spreiding is dan als volgt: 9% regio noord, 5% regio oost, 31% regio midden, 31% regio west, 24% regio zuid. 55% van de voorstellingen zijn schoolvoorstellingen.

6. Toelichting begroting en kengetallen

Algemeen

De financiën laten over 2013 t/m 2015 grote verschillen zien. Deze zijn terug te voeren op de ontwikkeling die het gezelschap heeft doorgemaakt: in 2013 was er vanuit de oude situatie (BIS) nog veel personeel in vaste dienst en waren er al veel voorstellingen geboekt voor 2013. Om in de ombouw naar een kleiner gezelschap zo min mogelijk verloren te laten gaan en de verplichtingen van de geplande tournee na te komen, draaide De Dansers in 2013 op volle toeren, wat leidde tot een tekort, gedekt door vrijgekomen reserves van OCW. Nadat in 2013 het personeel ontslagen was, is er in 2014 gestart met een nieuwe leiding en werd er alleen met freelancers gewerkt. Er werd met veel energie gewerkt aan de opbouw, vaak in onbetaalde uren – uitgedrukt in FTE 0,9 'vrijwilligers'. In 2015 nemen personeel, activiteiten en begroting weer toe. In 2016 worden er door eenmalige inzet van 50% van de reserves/eigen vermogen en incidentele subsidies twee producties uitgebracht waardoor de begroting € 450.000,- bedraagt. 2017 en 2018 zijn exact begroot op basis van het activiteitenplan. 2019 en 2020 zijn een gemiddelde van 2017 en 2018.

A: Aanbod

In 2017-2020 produceert De Dansers minimaal 5 voorstellingen, waarvan 2 in coproductie.¹ Ieder jaar houdt De Dansers (onderzoeks)presentaties die zijn opgenomen bij speciale activiteiten.

---

¹ Dit staat gelijk aan gemiddeld 1,2 nieuwe producties per jaar, waarvan 0,5 coproducties. Wegens afronding is in begrotingsformuler opgenomen: 1 nieuwe productie per jaar, waarvan 1 coproductie.

B: Bereik

Doordat de speelbeurten afnemen zal er ook minder publiek bereikt worden. Voor de schoolvoorstellingen wordt het gemiddelde van 140 bezoekers gehandhaafd. Dit is een passend gemiddelde tussen gymzaalvoorstellingen voor maximaal 120 scholieren en schoolvoorstellingen in theaters met hogere capaciteit. Bij reguliere voorstellingen stijgt het jaargemiddelde van 125 in 2017 naar 145 in 2020, conform de marketingstrategie.

C: Baten

Bij voorstellingen verkocht door Frontaal, worden bijna altijd *uitkoopsommen* afgesproken. Partage-inkomsten zijn met name van optredens op (zomer)festivals. In het verleden werden er *indirecte inkomsten* verkregen door verhuur van De Reuzenhal (theaterzaal). Met de verhuizing naar De Berenkuil (najaar 2015) huurt De Dansers alleen kantoor en opslag. Derhalve vervalt de mogelijkheid tot verhuur en zijn er voor 2017-2020 geen indirecte inkomsten.

In 2018 en 2020 wordt een coproductie uitgebracht waarbij de coproducent €36.325 bijdraagt. Onder 3.b zijn bijdragen in reis/verblijfskosten van buitenlandse optredens opgenomen en de bijdragen van derden (HKU/DOX) aan de onderzoeksprojecten.

Meerjarige subsidies is de subsidie van FCP t.b.v. partnerschappen.

Overige bijdragen zijn reissubsidies FPK.

Vanaf 2018 verwachten we toenemende opbrengsten van vrienden/crowdfunding.

D: Lasten

In de berekening van fte's zijn de dagen van freelancers meegenomen. 230 freelance-dagen zijn gelijk aan 1 fte (52 weken x 5 werkdagen = 260 werkdagen minus 30 vakantiedagen = 230 dagen).

Personeelslasten stijgen niet alleen door uitbreiding van het aantal fte's, maar ook vanwege de stijging van de gemiddelde loonsom per fte. Door de verdwijning VAR betaalt De Dansers werkgeverslasten. Er is bij de activiteiten begroot met een gemiddelde honorarium van € 180,- p/d hetgeen overeenkomt met een gemiddeld bruto maandloon van € 2600,-.

Beheerslasten personeel: directie (0,8 fte), zakelijke leiding (0,5), Marketing (0,4), tourmanagement (0,3). Bij de activiteiten zijn tussen de 5 en 6 FTE werkzaam.

Beheerslasten materieel stijgen m.n. door hogere administratie/verlonings- en accountantskosten en lidmaatschap NAPK.

Tot slot

In 2017-2020 ontwikkelt De Dansers zich tot een solide, zelfstandige organisatie die Nederland kleurt met lijfelijkheid en verbinding. Een organisatie waar die lijfelijkheid en verbinding voelbaar is in zowel de voorstellingen als in het werkgeverschap, in zowel haar samenwerkingsdrang als in de marketingstrategieën en in zowel de educatie als in het artistieke onderzoek. Want in een samenleving die verhardt, verkilt en digitaliseert, herinnert dans je eraan dat lijfelijkheid en verbinding wezenlijk onderdeel zijn van je menselijkheid.

